

መንበሪ ፍቻድን ምቕባል ዜግነትን

ንገደሕ እዋን ኣብ ስዊስ ንምንባርን ንምስራሕን፡ ሓደ ናይ መንግስቲ ፍቻድ ይድሊ። እዚ ፍቻድ ብብዓነቱ ግዝያዊ ፍቻድ ወይ ነባሪ ፍቻድ ተባሂሉ ይፈላለ።

ናይ ፍቻድ ዓይነታት

ዝኾነ ሰብ ኣብ ስዊስ ዝሰርሕ ወይ ልዕሊ 3 ወርሒ ዝቐመጥ፡ ሓደ መንበሪ/ናይ ስራሕ ፍቻድ የድልዮ። እዚ ካብ ናይ ካንቶን በዓል ስልጣን ስደት (Migrationsamt) ይወሃብ። እዚ ናይ ሓጺር ግዜ መንበሪ ፍቻድ (1 ዓመት) ወይ ግዚያዊ መንበሪ ፍቻድ (ንዝተወሰነ ግዜ) ወይ ከኣ ነባሪ/ቀዋሚ (ዘይተወሰነ ግዜ) ፍቻድ ክኸውን ይኽእል ከምኡ እውን ናይ ምስግጋር ዶብ ፍቻድ።

- ናይ ሓጺር ግዜ መንበሪ ፍቻድ (L): እዚ ፍቻድዚ ንሓጺር ዝተወሰነ ግዜ (መብዛሕትኡ 1 ዓመት) ንሓደ ፍሉይ መደብ ኣብ ስዊስ ዝጸንሑ ዝወሃብ ኢዩ። መብዛሕትኡም ዜጋታት EU-/EFTA-ሃገራት፡ ብስራሕ ምኽንያት ንሰልስተ ክሳብ ሓደ ዓመት (ናይ ስራሕ ውዕል) ዘቐርቡ ዝወሃብ ፍቻድ ኢዩ።
- ግዝያዊ ፍቻድ (B): እዚ ፍቻድዚ ንዝተወሰነ ግን ነዊሕ ግዜ ዝወሃብ ፍቻድ ኢዩ። መብዛሕትኡም ዜጋታት EU/EFTA- ካብ ሓደ ዓመት ንላዕሊ ክጸንሑ ከምዝኾኑ እንተኣረጋገጸምን፡ (ናይ ስራሕ ውዕል) እንተኣቕሪቦም ፡ እዚ ዓይነት ፍቻድ ክወሃቡ መሰል ኣለዎም። እዚ ዓይነት ፍቻድ፡ ንዜጋታት EU/EFTA- ንሓመሽተ ዓመት ይወብ። ንካልኣት ግን ንሓደ ዓመት ጥራይ ይወሃብ። ድሕሪዚ ግን መኖራዊ ግዜ ፍቻድ ይሕተት። እዚ ናይ ምንባሕ ሕቶ ቅድመ-ኩት ዘማልኦ ክኸውን ኣለዎ ንኣብነት፡ ናይ ጀርመን ቋንቋ ትምህርታ ስልጠና ንምብጻሕ።ነዚ ንምንባሕ ረጅሒታት ስለዘየልኡ ኣይፍቀምን እዩ። ናይ መንበሪ ፍቻድ ንክይንባሕ ዝዕንቅፉ ምኽንያታት፡ ዕዳ ወይ መቐጻዕቲ ገበን ምስዝህልወካ ወይ ካብ ሓገዝ ሶሽያል ተጠቓሚ እንተተኮንካ። እቲ ናይ መንበሪ ፍቻድ ንልዕሊ ሽዱሽተ ወርሒ ብዘይምቐራጽ ኣብ ወጻኢ ሃገር እንተ ጸንሖ ኢዩ ዝውዳእ። ብወግዒ ዝተቐበሉ ስደተኛታት ናይ B መንበሪ ፍቻድ ይወሃቦም።
- ናይ ስዊስ መንበሪ ወረቓት/መዕረፊ (መስፈሪ)ፍቻድ ሲ(C) Niederlassungsbewilligung C (Ausweis C): እዚ ፍቻድ እዚ ኣብ ስዊስ ኣንድ ን 5 ወይ 10 ዓመት ድሕሪ ምጽናሕ (ምንባር) እዩ ዝወሃብ። ኣብዚ እውን ን ካብ ሃገራት ኤውሮጳ/ኤፍታ (EU/EFTA) ን ካብ ሳልሳይ ሃገራት ዝመጹ ሰባት ዝተፈላለዩ ቅድመ ኩነት ይሕተት እዩ። ናብ ወጻኢ ሃገር ክትግዕዝ ከለኻ ኣብ ትሕቲ እተወሰነ ኹነታት እቲ ፍቻድ ንኣርባዕተ ዓመት ኪዕቀብ ይከኣል እዩ። ነዚ ዕላማ እዚ ኣመልኪቱ ናብ ቤት ጽሕፈት ስደት ክቐርብ ኣለዎ።
- ንግዚያዊ ተቐባልነት ዝምልከት መንበሪ ፍቻድ(F): እዚ መንበሪ ፍቻድ ዝወሃቦም ሓተትቲ ዕቕባ ስደተኛታት፡ ከም ስደተኛታት ብወግዒ ተፈላጥነት ዘይረኽቡ ኮይኖም፡ ንግዚኡ ክሳብ ኩነታት ከምቲ ዝጠልብዎ ዝኸውን ዕቕባ ዝወሃቡ እዩ። እዚ መንበሪ ፍቻድ ኣብ ነብሲ ወከፍ ዓመት ክሕደስ ኣለዎ።

ናይ ወጻኢተኛታት መለለዪ መንነት

ኣብ ስዊስ ኣንድ ዝነብሩ ወጻኢተኛታት ናይ ወጻኢተኛ ፍቻድ (Ausländerausweis) ይረኽቡ። ዓይነት መለለዪ መንነት ኣብ ዝተፈላለዩ መዕቀኒታት ይምርኮስ። ካብ ወጻኢ ሃገራት ናብ ጀርመን ዝግዕዙ ሰባት ብመልክዕ ክረዲት ካርድ ባዮሜትሪክ መለለዪ መንነት ይረኽቡ። ነዚ ዕላማ ድማ ኣብ እዋን ምዝገባ ኣሰር ኣጸብዕትን ምስልን ይምዝገቡ። መንነት ወረቓትካ እንተተሰሪቐኹ ወይ እንተተጠፊኡ ብቐልጠፍ ናብ ፖሊስ ክትሕብር ኣለካ። ብጸብጸብ ክሳራ ካብ ፖሊስን ቅዳሕ ፓስፖርትካ ካብ ዓድኻ ወይ መንነት ወረቓትካ (ን EU/EFTA): ሓድሽ መለለዪ ካርድ ካብ ቤት ጽሕፈት ስደት (Migrationsamt) ክትእዝዝ ትኽእል ኢኻ።

ምንዋሕ ፍቻድ

ከከም ዓይነት መንበሪ ኩነታትን ዜግነትን እቲ መንበሪ ፍቻድ ኣብ ዝተፈላለዩ ፍልልይ ክናዋሕ ኣለዎ። ምንዋሕ ኣድላዩ እንተኾይኑ ቅጥዒ (Verfallsanzeige) ይመጽካ። እዚ ቅጥዒ ክምላእ ኣለዎ፣ ብኣስራሒ ክረጋገጽ ኣለዎ ድሕሪኡ ምስ ቅዳሕ ናይ ገዛኻ ፓስፖርት ወይ መንነት ካርድ (ን EU/EFTA) ናብ ቤት ጽሕፈት ስደተኛታት (Migrationsamt) ክለኣኻ ኣለዎ። ዝኾነ ሕፃ ምስ ዝህልወኩም ንቤት ጽሕፈት ስደተኛታት ተወክሱ።

ስርዓታዊ ምቕባል ዜግነት

ዝኾነ ሰብ ኣብ ስዊዘርላንድ ንዓሰርተ ዓመት ዝከብር ናይ ፌደራል ናቲራይዜሽን ፍቻድ ክሓትት ይኸእል። ኣብ ስዊዘርላንድ ካብ 8 ክሳብ 18 ዓመት ዕድመ ዘሕለፍካዮ ዓመታት ብዕጽፊ ይቆጸር። ኣገደስቲ ረጅሒታት ንናቲራይዜሽን ነቲ ናይ መንበሪ ናይ መወዳእታ ግዜ ከተማልእ፣ ቋንቋ ጀርመን ክትዛረብ፣ ዝተዋሃሃደ ምዃንካን ዕዳ ወይ መዝገብ ገበን ዘይብልካን እዩ።

ዝቐለለ ተቐባልነት ዜግነት

ቀሊል ዝበለ ምቕባል ዜግነት ጥራይ ብፍልይ ዝበሉ ሕጋዊና ኩነታት ቀንዲ ጥራይ ንወጻእተኛታት ሰብ ሓዳር ስዊዘርላንዳውያን ወይ ከኣ ንተወላዲ/ት ካብ ስዊዘርላንድ ዝበቑለ ወለዲ ክፉት እዩ። ተፈጥሮኣዊ ምቕባል ዜግነት ንምቅልጣፍ ኮንፊደራሽን/መንግስቲ ጥራይ እዩ ብዛዕባኡ ዚውስን።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክ ኣድራሻታት ብሮቩራት ቡለቲን)

www.hallo-baselstadt.ch/ti/good-to-know/residence-permit